

Om ”LÅNT IDENTITET”

- EN NY OG ANDERLEDES KRIMINALROMAN – DER EFTER SIGENDE ER MED TIL AT FORNY KRIMI-GENREN - bl.a. fordi der er flere personer som i bogen optræder som sig selv med egne replikker, fordi alle 48 kapitler indledes med en billed-vignet og fordi plottet er helt unikt. Det er en kriminalroman hvor der er lagt særlig vægt på at beskrive de psykologiske processer inde i hovedet på hovedpersonen, som har fået en fængselsdom på 12 års fængsel, for et mord som han ikke har begået. Romanen som er næsten ublodig, kan læses som et skønritte-rært værk om mennesker og deres valg. Handlingen krydres med ingredienser som politik, kunst, musik, arkitektur, kønsidentitet og i høj grad også om mennesker på godt og ondt.

Grabowski & Snowden - 304 sider – ISBN 9 788799 339839

hybrid mellem flere genrer.....

Anmeldelse og interview med den ene af forfatterne til LÅNT IDENTITET –

.... en anderledes krimi.... Af Jannik Lunn

ANMELDELSE: Grabowski & Snowdens - *Lånt identitet* er på mange måder en meget atypisk kriminalroman. Dels er den illustreret, og dels optræder der i løbet af handlingen en del personer fra det virkelige liv i egne roller, fx advokaten Merethe Stagetorn, præsten Poul Joachim Stender og sexologen Joan Ørting, der dels har skrevet en del af deres egne replikker og dels bidraget med gode råd.

Forfatterne betegner selv romanen som en faktion, hvilket jeg er enig med dem i, for det kan være svært at afgøre hvor fiktionen slutter og hvor virkeligheden begynder.

Den unge arkitekt Sebastian Wegner er blevet anklaget for et mord på en pusher, et mord han ikke har begået, og trods forsvarer Stagetorns indsats, bliver han dømt til en langvarig fængselsstraf. Ved tvillingsøsteren Susanne Wegners bryllup med vicekriminalkommissær Anders Granberg får Sebastian ledsaget udgang, men ved bryllupsfesten på Skovshoved Hotel lykkes det for Sebastian at stikke af ved Susannes mellemkomst. Sebastian vil nu forsøge at bevise sin uskyld, og da han er eftersøgt, griber han den mulighed som hans tvillingsøster får skaffet til veje, nemlig at låne en venindes identitet, ved hjælp af hvilken han kan holde sig skjult for politiet, så ingen fatter mistanke

til ham. Han kalder sig Lotte Silke, så han kan indtræde i Charlotte Silkes identitet, som er navnet på barndomsveninden, der også er arkitekt, og som netop har tiltrådt en stilling som arkitekt på en opgave i Australien. Sebastian låner samtidigt den rigtige Charlottes lejlighed, noget som tvillingsøsteren Susanne har arrangeret. Under foregivende af at være freelancefotograf bliver Sebastian (nu som Lotte) lukket ind i den rockerborg, som den myrdede pusher var tilknyttet, og her får han indblik ikke bare i rockernes verden, men også i, hvad der foregår i ”Palæet” i Klampenborg, hvor en række mænd i ledende stillinger mødes selskabeligt udklædt som kvinder. Der er fine beskrivelser af dette lukkede miljø, hvor Sebastian bliver inviteret til et party, naturligvis klædt som kvinde, hvilket er en forudsætning for at kunne blive lukket ind i ”Palæet” Mens Susannes og Anders’ ægteskab er ved at gå op i limningen på grund af Sebastians forsvinden, arbejder Anders og Sebastian uafhængigt af hinanden med at forsøge at løse mordgåden. Og det sker først i allersidste kapitel. Under alt dette finder Sebastian ud af, hvor meget han holder af at være klædt full-time som kvinde. En transvestit er sprunget ud!

Lånt Identitet er illustreret med Finn Ulf Grabowskis billed-vignetter, en del med nogle af de malerier, som har været udstillet rundt om i landet, og Grabowski har en medforfatter, der skriver under pseudonymet Ann van der Snowden. Bag det navn gemmer sig en kendt skønlitterær forfatter. Teksten er letflydende og spændende, og ideen med at lade virkelige personer skrive deres egne tekster er et originalt indslag i skønlitteraturen. *Lånt identitet* er altså en hybrid mellem en krimi, en kunstbog og en roman, der cirkler om kønsidentitet. BogMarkedet besøgte den ene af bogens forfattere, Finn Grabowski på Merethe Stagetorns kontor for at høre, hvordan den utraditionelle bog er blevet til.

INTERVIEW: Hvordan fik du idéen til Lånt identitet?

”Igennem de seneste par år har der været flere artikler om en del mennesker, som har fået stjålet deres identitet, med det formål, at tyvene kan hæve penge og indgå kontrakter i andres navn, uden at politiet kan gøre ret meget. Det syntes jeg var en spændende problematik, som jeg gerne ville inddrage i plottet, og for nyligt kom det frem, at en amerikaner havde siddet i fængsel i årtier for et mord, han ikke havde begået. Først da man tog en DNA-analyse i brug blev han frikendt for at have begået den forbrydelse, han havde siddet fængslet for, så her var der tale om et klokkeklart justitsmord. For mig at se ville det være noget af det værste et menneske kan komme ud for. At skulle sidde i fængsel i mange år for et mord man ikke har begået? Denne problemstilling med justitsmord og det med identitetsskift er i virkeligheden de to vigtigste psykologiske elementer i denne roman – som vi har brugt megen tankevirksomhed på at få gjort så realistisk som muligt. Her i bogen har vi valgt at lade hovedpersonen låne en identitet, i stedet for at stjele den, for derved undgik vi i princippet at kriminalisere hovedpersonen, hvilket var vigtigt for os.

Både Joan Ørting og en god ven, der er helt åben om sin transvestisme, og som kender miljøet indefra, har fortalt om hvor meget der kræves fra et skift fra at leve som mand, til at skulle kunne indleve sig i rollen som kvinde på full-time, så transvestitten af omgivelserne ikke bliver spottet som en mand der har taget en kjole på, men derimod kan færdes over alt som kvinde på troværdig vis. Netop denne forvandling, som også medfører store psykiske problemer for vores hovedperson med hensyn til sin seksualitet, har vi gjort meget ud af at skildre.”

Finn Grabowski fortæller, at han oprindeligt forestillede sig at plottet skulle ende med at blive til en synopsis til et film – men da han i forbindelse med en af sine maleriudstillinger på Skagen forrige sommer, faldt han i snak med filmproducenten Jesper Klit, der har været direktør for Nordisk Film. Han fortalte ham om plottet og spurgte, om der lå en idé til et filmmanus, og fik det svar, at det gjorde der afgjort. Men da Jesper Klit rådede ham til først at få plottet udgivet som bog, svarede

han, at det nok ikke var en god idé, for romanreplikker var ikke hans stærke side, så hvis plottet skulle blive til en roman, så måtte han finde en rigtig forfatter. Resultatet blev at Jesper Klit formidlede kontakten til den hemmelige forfatter, som heldigvis sagde ja til være med. De mødtes og besøgte alle de lokaliteter, som Grabowski i forvejen havde udset sig i København og langs Øresundskysten. Det næste halvandet år, arbejdede de sig så frem mod det fælles mål.

”Det blev et forbilledligt samarbejde, hvor Ann skrev teksten ud fra mit plot og sendte så kapitel for kapitel til mig. Korrespondancen frem og tilbage imellem os foregik i form af word-dokumenter. Var der noget, som jeg foreslog fjernet, blev det sat med rødt, og min nye tekst blev sat med blå, og så sendte jeg det retur til Ann. Nogle rettelser accepterede hun, og i nogle tilfælde holdt hun fast i sin oprindelige tekst. Og Ann tilføjede desuden nogle helt nye kapitler, som var med til at forbedre plottet. Og det at Ann er kvinde og jeg mand, har givet vis også betydet at bogen er blevet interessant at læse for begge køn.”

Hvordan bar du dig ad, med at få rigtige personer til at medvirke?

”Både Merethe Stagetorn og Poul Joakim Stender havde jeg tidligere mødt i andre sammenhænge, og da jeg fortalte dem om idéen, sagde de begge ja til at medvirke og også til at skrive egne replikker ud fra idéen i min synopsis, og Stender skrev to, efter min mening, helt fantastiske bryllupstaler. Til de romantisk anlagte, kan jeg oplyse at der er to bryllupper i romanen.”

Du skriver, at de selv har skrevet egne replikker, men der forelå vel en synopsis fra din side?

”Ja, og i tilfældet med Joan Ørting, hvor jeg skulle bruge en sexolog i bogen, ringede jeg op og fortalte hende om projektet. Jeg sendte hende så vore tekster og spurgte, om hun også ville optræde i bogen som sig selv, og skrive med på sine egne replikker, og hun var nok den, der rettede mindst i den oprindelige tekst.”

Har I begge foretaget research og hvor?

”Ja vi har været alle de steder her i Danmark, som er omtalt i bogen, bortset fra i ”Palæet” (af gode grunde), og det kan også ses af billederne i bogen. De fleste af dem er fotomanipulerede billeder, hvor der på langt de fleste, ved hjælp af Photoshop, er der indkopieret nogle af mine malerier på væggene. Fx er der ved indledningen til 8. kapitel, et foto af et maleri med, som viser Skovshoved Hotel med ejernes veteran Rolls-Royce parkeret udenfor. Det maleri hænger i virkeligheden i pejsestuen på hotellet.”

Hvad med Singapore og Australien og London – har I begge to også været der ?

”Nej - lokationerne i udlandet er alene beskrevet ud fra mine egne oplevelser fra mine rejser, den gang jeg arbejdede i Canberra som arkitekt på Australiens nye parlament.”

Det fremgår af bogen, at ”Palæet” eksisterer i virkeligheden. Har det også været muligt at lave research der?

”Ja, jeg har jo omtalt en ven, som er transvestit, og han har været en god hjælp i vores research, men det er nu en helt anden kilde som har kunnet fortælle om ”Palæet”, og hvad der foregår der, men den kilde har betinget sig, at vi ikke nævner navnene på ham eller de mænd som kommer der, da en del af disse hører til samfundets absolut mest indflydelsesrige, og navnene på de der kommer i Palæet, er derfor opdigtede. Formålet med bogen er jo ikke at score ussel mammon ved at hænge nogen ud. Det skal ikke være en bog, som formiddagspressen skræller som en sensation, hvor man generer mennesker med en anden seksuel observans end den, de fleste erkender sig til. Det vil være helt imod det, vi gerne vil med denne roman.”

For det er vel også en bog, der foruden spændinger har et kønspolitisk sigte?

”Ja, netop,” siger Finn Grabowski, der på årets Krimimesse i Horsens fortalte om *Lånt identitet*, mens en skuespillerelev fra Aarhus Teater på imponerende vis på kun 10 minutter skiftede den synlige identitet ud fra Sebastian til Lotte med alt, hvad det indebar – både med hensyn til sminke, paryk og omklædning fra herretøj til at tage busteholder, kjole og stiletter på, alt imens Preben Heide interviewede Grabowski på scenen.

Hvem er den kvinde som skal forestille Lotte Silke på billederne i bogen?

”Det er såmænd netop denne skuespillers ansigt og krop, der figurerer på en stor del af billedvignetterne i bogen, en beslutning jeg traf, for at man ikke skulle kunne tro, at det var den rigtige Sebastian og den rigtige Lotte som figurerer på billed-vignetterne i bogen .”

Når man skriver en kriminalroman, så er det læsende publikum ganske naturligt indstillet på at forsøge på at opklare hvem morderen er, men i jeres tilfælde er der indlagt en ekstra opgave, nemlig at opklare, hvem der er din medforfatter. Er det korrekt ?

”Det er et interessant spørgsmål. Nogle af de der har læst bogen har prøvet at gætte, men ingen har indtil nu gættet rigtigt. Men jeg kan godt røbe at min medforfatter er en kvinde, at hun har skrevet flere skønlitterære værker og filmmanuskripter, og at det meste af det, som er skrevet i bogen, er hendes ord. Derfor burde hun blive betegnet som hovedforfatter og jeg selv som medhjælpende forfatter. OK, plottet er i store træk baseret på mine idéer og jeg har også skrevet en hel del af passagerne i bogen, men de fleste af replikkerne er forfattet af Ann, og uden hendes indsats, var bogen ikke blevet så velskrevet, som de, der har læst den, har sagt, at den er. Men gæt bare løs – jeg røber intet – men jeg kunne forestille mig, at hun selv vil afsløre, hvem hun er, inden næste bind skal udkomme, men sikker er jeg ikke. I mine øjne gør det bogen ekstra pikant, at Ann Snowden har valgt at skrive under pseudonym.”

Finn Grabowski siger, at når hans medforfatter skriver under pseudonym, er det fordi, hun gerne vil holde sit almindelige virke som skønlitterær forfatter adskilt fra denne bog, og at pseudonymet Ann van der Snowden selvfølgelig er lidt inspireret af den meget omtalte whistleblower, Edward Snowden. Da der i virkeligheden fandtes en Ann Snowden, fik medforfatteren tilføjet et *van der* i sit navn, men oprindeligt havde hun selv foreslået et helt andet pseudonym.

Du løfter sløret for to fortsættelser. Er de allerede skrevet, og hvornår skal de udkomme?

”Jeg er i gang med begge fortsættelser, hvor politimanden Anders Granberg forlader politiet for at blive privatdetektiv, og jeg har snart skrevet 40 A4-sider på plottet til **Bog nr. 2, ”Direktøren som forsvandt”**, og et par A4-sider på plottet til **Bog nr. 3, ”En køn affære”**. Men hvornår de udkommer, det må tiden vise.”

Hvis man vil have uddybet kendskabet til *Lånt identitet*, findes der en blog – www.BLOG.LAANT-IDENTITET.dk

og på hjemmesiden www.finngrabowski.dk

er der mange af eksempler på Grabowskis portrætter og malerier.

Jannik Lunn - BogMarkedet